

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии

Аннотация к дипломной работе

**ОСОБЕННОСТИ ПРОСТРАНСТВЕННОГО
РАСПРЕДЕЛЕНИЯ И ВЫБОРА МЕСТ ДЛЯ ГНЕЗДОВАНИЯ
ЧЕРНОГО ДРОЗДА
(*TURDUS MERULA* L., 1758) В ЕСТЕСТВЕННЫХ
ЛАНДШАФТАХ БЕЛАРУСИ**

Горбач Светлана Васильевна

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент В.В. Сахвон

Минск, 2016

РЕФЕРАТ

Дипломная работа с. 35, 13 рис., 2 табл., 38 источников.

ЧЕРНЫЙ ДРОЗД, ЭКОЛОГИЯ, ГНЕЗДОВАНИЕ, ПТИЦЫ, СИНУРБИЗАЦИЯ, МЕСТООБИТАНИЯ, БИОТОП

Объект исследования: черный дрозд (*Turdus merula*).

Цель: установить особенности пространственного распределения и выбора мест для гнездования черного дрозда в естественных ландшафтах Беларуси.

Методы исследования: стандартные методы, принятые в орнитологии, количественные учеты птиц с помощью комбинированного метода финских линейных трансект с элементами картирования гнездовых территорий на площадках.

Исследования были проведены в 2012–2015 годах. Количественные учеты проведены во всех основных группах лесов Беларуси. В общей сумме обработана информация о 285 случаях гнездования черного дрозда.

Черный дрозд является обычным гнездящимся лесным видом птиц, максимальная плотность гнездования наблюдается в дубовых лесах. Данный вид довольно пластичен в выборе мест для гнездования. Всего нами выделено 9 типов расположений гнезд. Максимальное количество типов гнездорасположений характерно для дубрав и черноольшаников, минимальное – для сосновых лесов.

Черный дрозд предпочитает устраивать гнезда в ярусе подроста и подлеска, где зарегистрировано 68,8 % всех гнезд. Этим объясняется высокая гнездовая плотность дрозда в дубовых лесах, которые характеризуются разнообразием данного яруса леса. Для устройства гнезд черным дроздом использовано 16 видов деревьев и кустарников в условиях различных лесов Беларуси, однако большинство гнезд приходится на ольху черную и дуб черешчатый.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца с. 35, 13 мал., 2 табл., 38 крыніц.

ЧОРНЫ ДРОЗД, ЭКАЛОГІЯ, ГНЕЗДАВАННЯ, ПТУШКІ, СІНУРЫЗАЦЫЯ, МЕСЦАРАССЯЛЕННЯ, БІЯТОПЫ

Аб'ект даследавання: чорны дрозд (*Turdus merula*).

Мэта: ўсталяваць асаблівасці прасторавага размеркавання і выбару месцаў для гнездавання чорнага дразда ў натуральных ландшафтах Беларусі.

Метады даследавання: стандартныя метады, прынятыя ў арніталогіі, колькасныя ўлікі птушак з дапамогай камбінаванага метаду фінскіх лінейных трансект з элементамі карціравання гнездавых тэрыторый на пляцоўках.

Даследаванні былі праведзены ў 2012–2015 гадах. Колькасныя ўлікі праведзены ва ўсіх асноўных групх лясоў Беларусі. У агульнай суме апрацавана інфармацыя аб 285 выпадках гнездавання чорнага дразда.

Чорны дрозд з'яўляецца звычайным гняздуючым лясным відам птушак, максімальная шчыльнасць гнездавання назіраецца ў дубовых лясах. Дадзены від даволі пластычны ў выбары месцаў для гнездавання. Усяго намі выдзелена 9 тыпаў размяшчэнняў гнёздаў. Максімальную колькасць тыпаў характэрна для дубраў і чорнаальшаннікаў, мінімальная - для хваёвых лясоў.

Дадзены від аддае перавагу будаваць гнёзда ў ярусе падросту і падлеску, дзе зарэгістравана 68,8% усіх гнёздаў. Гэтым тлумачыцца высокая гнездавая шчыльнасць дразда ў дубовых лясах, якія характарызуюцца разнастайнасцю дадзенага яруса лесу. Для будавання гнёздаў чорны дрозд выкарыстаў 16 відаў дрэў і хмызнякоў ва ўмовах розных лясоў Беларусі, аднак большасць гнёздаў прыпадае на алешыну чорную і дуб чарэшчаты.

ABSTRACT

Graduate work 35 p., 13 fig., 2 tables, 38 sources.

BLACKBIRD, ECOLOGY, NESTING, BIRDS, SINURBIZATION, HABITAT, BIOTOPE

The object of study: the blackbird (*Turdus merula*).

Objective: To determine the features of the spatial distribution and the choice of places for nesting blackbird in natural landscapes of Belarus.

Methods: standard methods adopted in ornithology, quantitative surveys of birds using the combined method Finnish line transect with elements mapping nesting areas at the sites.

Studies were carried out in 2012–2015. Quantitative surveys conducted in all major groups of Belarus forests. The total amount of processed information on 285 cases of nesting blackbird.

Blackbird is a common kind of bird who nesting in the forest with a maximum density of nesting in oak forests. This kind of bird is quite plastic in a choice of places of the nesting. Total allocated 9 types of locations of nests. In oak and alder forests located the maximum number of nests, while in the pine forests - the minimum.

So, 68% of nests were arranged preferably in tier undergrowth. This explains the high density of nesting in oak forests, which are characterized by the diversity of this forest tier. Blackbird use for nesting 16 species of trees and shrubs in a variety of forests of Belarus, but most nests were arranged on the trees black alder and oak.